CYNGOR BWRDEISTREF SIROL PEN-Y-BONT AR OGWR

ADRODDIAD Y CYFARWYDDWR CORFFORAETHOL – CYMUNEDAU

3 HYDREF 2017

ADRODDIAD I'R CABINET

AD-DREFNU GWASANAETHAU BWS A GEFNOGIR 2018/2019

1. Pwrpas yr Adroddiad

1.1 Cyflwyno cynigion ar gyfer ad-drefnu gwasanaethau bws a gefnogir ledled y Fwrdeistref Sirol i ddiwallu lleihad arfaethedig o £188,000 yn y gyllideb yn 2018/19, yn rhan o'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig (MTFS).

2. Cysylltiad â'r Cynllun Gwella Corfforaethol / Blaenoriaeth Gorfforaethol Arall.

2.1 Mae'r cynnig yn gysylltiedig â Chynllun Gwella Corfforaethol 2016-20 (Adolygwyd 2017/18)
Blaenoriaeth Tri – Defnyddio adnoddau'n ddoethach, ac alinio â'r MTFS

3. Cefndir

3.1 Mae Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr (BCBC) a Llywodraeth Cymru (LlC) yn cefnogi darpariaeth gwasanaethau bws rhanbarthol a lleol trwy gynnig cymhorthdal ar gyfer rhai llwybrau nad ydynt yn fasnachol hyfyw. Mae'r gwasanaethau hyn yn gwasanaethu llwybrau sy'n galluogi trigolion sy'n byw ar hyd y llwybrau i gael mynediad at gyflogaeth, addysg, gofal iechyd a gweithgareddau cymdeithasol.

3.2 Cyllideb graidd BCBC ar gyfer gwasanaethau bws a gefnogir yw £318,000 yn 2017/18.

3.3 Mae'r cyfraniad ariannol a ddarperir gan Lywodraeth Cymru i BCBC trwy'r Grant Cynnal Gwasanaethau Bysiau (GCGB) yn £381,193 yn 2017/18. Dylid gwario swm sylfaenol o £85,029 o hynny ar ariannu Cludiant Cymunedol, a gwario'r gweddill, sef £296,164, ar rwydwaith bysiau strategol craidd y rhanbarth.

3.4 O ganlyniad i'r dyraniadau uchod, £614,064 yw'r gyllideb ar gyfer gwasanaeth bws a gefnogir yn 2017/18 (£318,000 + £296,164).

3.5 Nid yw'n hysbys ar hyn o bryd faint o gyllid GCGB a gaiff ei ddyrannu yn 2018/19, ond at ddibenion yr adroddiad hwn, rhagdybiwyd na fydd yn newid.

3.6 Mae telerau ac amodau y grant a ddarperir gan Lywodraeth Cymru ar gyfer 2017/18 (GCGB) yn datgan:-

Pwrpas y cyllid yw cefnogi'ch gwariant wrth i chi arfer eich pwerau o dan y ddeddfwriaeth berthnasol – i gefnogi a chynnal y rhwydwaith bysiau strategol yn eich ardal chi a gwella cysylltedd.

Hefyd i gefnogi cyflwyniad Safon Wirfoddol Ansawdd Bysiau Cymru (VWBQS), a darpariaeth rhai gwasanaethau bws penodol a gwasanaethau cludiant lleol eraill, a allai gynnwys ymestyn y gwasanaeth presennol neu ei amrywio; neu wasanaeth cludiant cymunedol; yn ogystal â datblygu partneriaethau agos ac effeithiol (e.e. Cynlluniau Partneriaethau Ansawdd bws statudol neu Gontractau Ansawdd).

Dylech ddefnyddio'r grant i hyrwyddo lles a chynhwysiant cymdeithasol trwy ddarparu gwasanaethau cludiant cyhoeddus sy'n ei gwneud yn haws i bobl ddefnyddio gwasanaethau a chyfleusterau hanfodol - e.e. hyfforddiant a gwaith, cyfnewidfeydd trafnidiaeth, cyfleusterau meddygol, canolfannau hamdden neu gymunedol.

Rydym yn awyddus i annog rhwydweithiau synhwyrol ac ategol o wasanaethau cludiant cyhoeddus a fydd yn hybu hygyrchedd a newid moddol, yn ogystal â chyfrannu at wella gwasanaethau trawsffiniol.

3.7 Mae'n briodol felly i'r Cyngor ymdrin â'r gostyngiad yn y gwasanaethau a ddarperir mewn modd a fydd yn ei gwneud yn bosibl i gadw'r GCGB, trwy ddarparu cefnogaeth ar gyfer rhwydwaith bysiau strategol craidd a chludiant cymunedol.

4. Y sefyllfa bresennol / cynnig.

4.1 Yn y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig 2017-28 i 2010-21 ac adroddiad y Dreth Gyngor 2017/18 a gyflwynwyd i'r Cyngor ar 1 Mawrth 2017, nodir bod gostyngiad o £188,000 yng nghyllideb graidd Pen-y-bont ar Ogwr o £318,000 ar gyfer gwasanaethau bws a gefnogir yn 2018/19. Golyga hyn y bydd £**130,000** ar ôl ar gyfer gwasanaethau bws a gefnogir.

4.2 Os cymeradwyir y gostyngiad hwn, mae'n debygol y bydd y gyllideb gyffredinol ar gyfer gwasanaethau bws a gefnogir yn £426,164 yn 2018/19 (sef £130,000 o gyllid craidd + £296,164 o'r grant LlC sydd ar gael).

4.4 Yn ystod 2012/13, roedd Sewta, sef Consortiwm Trafnidiaeth Rhanbarthol De-ddwyrain Cymru, wedi sefydlu Bwrdd Prosiect Ariannu Bysiau (BFPB). Ei gylch gwaith oedd datblygu mecanwaith ar gyfer gweinyddu'r Grant Gwasanaethau Trafnidiaeth Rhanbarthol, ac yna ei reoli. Cyn i Sewta roi'r gorau i weithredu, penderfynodd ei fwrdd y dylai'r BFPB barhau a rheoli'r GCGB, ac y dylai Cyngor Sir Fynwy fod yn awdurdod arweiniol.

4.5 Cynhaliwyd adolygiad cymheiriaid o'r gwasanaethau rhanbarthol strategol craidd gan y BFPB yn 2015 i gytuno gyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yr hyn a fyddai'n cael ei gyfrif yn wasanaethau strategol. Ystyriwyd bod 6 gwasanaeth ac amryw wasanaethau trawsffiniol a gyflwynwyd yn briodol. Ystyriwyd bod y gwahanol wasanaethau trawsffiniol rhwng Pen-y-bont ar Ogwr, Rhondda Cynon Taf a Bro Morgannwg yn briodol yn ogystal â'r gefnogaeth ar gyfer cludiant cymunedol a chostau gweinyddu'r grant. Pe byddai'r gwasanaethau rhanbarthol hyn yn cael eu dileu, mae'n bosibl y byddai Llywodraeth Cymru yn tynnu rhan o'r GCGB yn ôl.

4.6 Gwnaed asesiad effaith hefyd ar yr holl lwybrau trafnidiaeth gyhoeddus a gefnogir, i asesu pa effaith y gallai tynnu arian yn ôl ei chael ar y cyhoedd. Y sgôr uchaf a oedd ar gael oedd 220, a po uchaf y sgôr, y mwyaf fyddai'r effaith. Aseswyd y contractau a chafodd eu heffaith eu sgorio ar sail y canlynol;

	Categori Asesu Effaith	Pwysigrwydd (Sgôr Uchaf)
1	Nifer y defnyddwyr fesul taith	70
2	Y cymhorthdal fesul teithiwr	50
3	Diffyg gwasanaethau amgen	30
4	Tebygolrwydd y bydd gwasanaethau bws masnachol cysylltiedig yn cael eu dileu	25
5	Llai o deithiau ar gyfer gweithwyr sifft	10
6	Llai o deithiau ar gyfer gofal iechyd ac ymweld â'r ysbyty	20
7	Llai o deithiau ar gyfer addysg a hyfforddiant	15
	SGÔR UCHAF POSIBL	**220**

4.7 Mae atodiad 1 yn dangos y fethodoleg a ddefnyddiwyd.

4.8 Mae Tabl 1 yn darparu rhestr o wasanaethau bws a gefnogir, gwasanaethau trawsffiniol a gweinyddu grant, sydd wedi defnyddio'r fethodoleg uchod ac wedi eu sgorio yn unol â hynny a'u rhoi yn nhrefn eu blaenoriaeth. Nid yw'r gwasanaethau trawsffiniol wedi cael sgôr gan ein bod ni'n cyfrannu at Awdurdodau eraill sy'n talu am y rhan helaeth o'r gwasanaethau.

4.9 Mae'r tabl hefyd yn cynnwys y math o wasanaethau, boed yn rhanbarthol neu'n lleol.

Rhif y Gwasanaeth	Gweithredwr	Llwybr	Asesiad Effaith Gorffennaf 17 (220)	18/19 Brasamcan o'r Gost Flynyddol (£)	18/19 Brasamcan o'r Gost Gronnol (£)	Sylwadau / Goblygiadau	Math o Wasanaeth
	Cyngor Bro Morgannwg	**Trawsffiniol** (Bro Morgannwg) Pen-y-bont ar Ogwr - Llanilltud Fawr a Gwasanaeth Greenlinks (Trafnidiaeth Gymunedol.)		£21,891.86	£21,891.86	Gwasanaethau bws lleol a weithredir ar ran Cyngor Bro Morgannwg. Cyfraniad gan BCBC ar gyfer canran y gwasanaeth bws sy'n gweithredu yn Sir Pen-y-bont ar Ogwr.	Rhanbarthol
	Cyngor RCT	**Cross Boundary** (RCT) – Pontypridd - Pen-y-bont ar Ogwr a Phorthcawl, Porth - Evanstown, Aberdâr – Pen-y-bont ar Ogwr trwy Donysguboriau.		£48,871.09	£70,762.95	Gwasanaethau bws lleol a weithredir ar ran Cyngor RCT. Cyfraniad gan BCBC ar gyfer canran y gwasanaeth bws sy'n gweithredu yn Sir Pen-y-bont ar Ogwr.	Rhanbarthol
	Gweinyddu Grant BCBC			£25,000.00	£95,762.95	Gweinyddu grant, gan Adran Gyllid BCBC.	Rhanbarthol a Lleol
	Mynegrifo Pob Contract Posibl			£5,000.00	£100,762.95	Mynegrifo pob contract gwasanaeth bws lleol, ac eithrio contractau de minimis.	Rhanbarthol a Lleol
70	FIRST CYMRU	Pen-y-bont ar Ogwr i Gymer (Nosweithiau Llun - Sadwrn)	177	£51,311.52	£152,074.47	1) Yn gweithredu'n drawsffiniol i ardal Castell-nedd Port Talbot. 2) Mae'r llwybr yn gweithredu ar hyd coridor traffig mawr yng nghwm Llynfi. 3) Mae'n atal traffig cymudo rhag mynd trwy Gyffordd 36 ar yr M4. 4) Lliniaru tagfeydd ar yr A48 a M4. 5) Cysylltu â threnau yng Ngorsafoedd Trên Maesteg a Phen-y-bont ar Ogwr ar gyfer cymudwyr (yn mynd i'r afael a thagfeydd ac yn annog newid moddol). 6) Cysylltu cludiant a chanolfan ranbarthol ym Mhen-y-bont ar Ogwr am gysylltedd â'r rhwydwaith trafnidiaeth rhanbarthol a chenedlaethol. 7) Mynd i'r ganolfan siopa ranbarthol yn haws (McArthur Glen – Pines), sydd wedi'i lleoli ar Gyffordd 36 yr M4. 8) Gwella mynediad at gyflogaeth mewn ardal o amddifadedd uchel. 9) Cyswllt ag Ysbyty Tywysoges Cymru, sy'n darparu gwasanaethau gofal iechyd.	Rhanbarthol

67	FIRST CYMRU	Pen-y-bont ar Ogwr i Abercynffig trwy Ben-y-fai - (Llun i Sadwrn)	167	£18,720.00	£170,794.47	Yn darparu ffordd i gyrraedd Meddygfa'r Sarn Dim gwasanaethau bws amgen i drigolion Abercynffig a Phen-y-fai allu mynd i Feddygfa'r Sarn. Mae bws ar gael ar gyfer trigolion Abercynffig sy'n teithio rhwng Pen-y-bont ar Ogwr a Maesteg (Gwasanaeth 70/71). Llai o wasanaethau ar gyfer triolion Pen-y-fai (rhwng 09:15 a 14:40 o ddydd Llun i ddydd Gwener yn unig) (Gwasanaeth 81). Mae'r contract hwn yn cael ei ariannu'n rhannol gan y cyngor ac yn rhannol fasnachol. Pe bai cyllid yn cael ei ddileu, mae'n debyg na fyddai adran fasnachol y daith yn fasnachol hyfyw.	Lleol
37	EASYWAY	Ystad Parc Maesteg, yn ystod y dydd, (dydd Llun i ddydd Gwener)	164	£28,750.80	£199,545.27	Dim gwasanaethau bws amgen ar gyfer trigolion Ystad Parc Maesteg, heblaw am ddefnyddio'r prif ffyrdd (Commercial Street). Fodd bynnag, mae hyn yn eithaf pell i rai trigolion sy'n byw ym Mharc Maesteg (0.7 milltir).	Lleol
X2	FIRST CYMRU	Pen-y-bont ar Ogwr i Borthcawl (Nosweithiau Llun – Sadwrn)	163	£9,360.00	£208,905.27	1) Cysylltu â gwasanaeth trawsffiniol i Fro Morgannwg a Chaerdydd. 2) Cysylltu ag aneddiadau rhanbarthol. 3) Yn cysylltu â threnau yng Ngorsaf Trên Pen-y-bont ar Ogwr ar gyfer cymudwyr (yn mynd i'r afael â thagfeydd ac yn annog newid moddol) 4) Yn cysylltu cludiant a chanolfan ranbarthol ym Mhen-y-bont ar Ogwr er mwyn cysylltedd â'r rhwydwaith rhanbarthol. 5) Gwella'r achos busnes ar gyfer y METRO.	Rhanbarthol
63B	FIRST CYMRU	Gwyriad trwy Fawdlam a Chynffig (Llun-Sadwrn)	159	£9,360.00	£218,265.27	1) Yn cysylltu cludiant a chanolfan ranbarthol ym Mhen-y-bont ar Ogwr er mwyn cysylltedd â'r rhwydwaith rhanbarthol 2) Cyswllt ag Ysbyty Tywysoges Cymru, sy'n darparu gwasanaethau gofal iechyd. 3) Yn mynd i'r afael â thagfeydd ac yn annog newid moddol. 4) Gwella'r achos busnes ar gyfer y METRO.	Rhanbarthol
65-66	FIRST CYMRU	Pen-y-bont ar Ogwr i Donysguboriau trwy Heol-y-cyw (Yn gynnar yn y bore, yn ystod y dydd a nosweithiau Llun-Sadwrn)	142	£129,841.92	£348,107.19	1) Yn gweithredu'n drawsffiniol i ardal Rhondda Cynon Taf. 2) Yn lliniaru tagfeydd ar yr A473, A4119 a'r M4. 3) Yn darparu cyfleuster iechyd pwysig (Ysbyty Tywysoges Cymru). 4) Yn gwella'r mynediad at ganolfan cyflogi rhanbarthol, yn enwedig parciau diwydiant i'r de o'r M4. 5) Yn cysylltu â chlinig ar Wimbourne Road, Pencoed, sy'n darparu gwasanaethau gofal iechyd.	Rhanbarthol
16	EASYWAY	Pen-y-bont ar Ogwr i Flaengarw trwy Heol-y-Mynydd a Braich-y-cymer (Yn ystod dydd Llun - Sadwrn)	140	£45,645.60	£393,752.79	1) Mae'r llwybr yn gweithredu ar hyd y coridor traffig mawr yn Nyffryn Garw. 2) Yn cysylltu â threnau yng Ngorsaf Trên Pen-y-bont ar Ogwr ar gyfer cymudwyr (yn mynd i'r afael â thagfeydd ac yn annog newid moddol). 3) Yn cysylltu cludiant a chanolfan ranbarthol ym Mhen-y-bont ar Ogwr er mwyn cysylltedd â'r rhwydwaith trafnidiaeth rhanbarthol a chenedlaethol 4) Mae'n atal traffig cymudo rhag mynd trwy Gyffordd 36 ar yr M4 5) Mynd i'r ganolfan siopa ranbarthol yn haws (McArthur Glen – Pines), sydd wedi'i lleoli ar Gyffordd 36 yr M4 6) Gwella mynediad at gyflogaeth mewn ardal o amddifadedd uchel. 7) Cysylltu ag Ysbyty Tywysoges Cymru, sy'n darparu gwasanaethau gofal iechyd. Mae gwasanaethau bws amgen yn gweithredu ar y mwyafrif o'r llwybr hwn, heblaw am Heol-y-Mynydd, Wigan Terrace a Braich y cymer. Quarella Road hefyd, os yw Gwasanaeth Rhif 81 yn cael ei ddileu.	Rhanbarthol
73	FIRST CYMRU	Pen-y-bont ar Ogwr i Flaengarw, Nosweithiau (Llun i Sadwrn)	140	£26,616.72	£420,369.51	Yn darparu ffordd o gyrraedd Ysbyty Tywysoges Cymru Mae teithiau a weithredir yn fasnachol ar gael ar y gwasanaeth hwn, ond yn llai aml.	Lleol
76	FIRST CYMRU	Pen-y-bont ar Ogwr i Fetws, Gwyriad Vale View (dydd Llun i ddydd Sadwrn)	135	£3,120.00	£423,489.51	Yn darparu ffordd o gyrraedd Meddygfa'r Sarn ac Ysbyty Tywysoges Cymru ar gyfer trigolion Vale View Mae teithiau a weithredir yn fasnachol ar gael ar y gwasanaeth hwn **Nid oes gwasanaeth bws arall ar gyfer trigolion Vale View, Heol y Goedwig a Highfield Place. Bydd angen i drigolion ddefnyddio'r brif ffordd (Sarn Hill - 0.25 milltir).**	Lleol
51	EASYWAY	Pen-y-bont ar Ogwr i Oaklands Road, Yn ystod y dydd, (dydd Llun i ddydd Sadwrn)	125	£11,263.20	£434,752.71	Yn darparu ffordd o gyrraedd Llyfrgell / Canolfan Hamdden Pen-y-bont ar Ogwr. **Nid oes gwasanaeth bws arall heblaw am ddefnyddio'r brif ffordd (Park Street - Gwasanaethau X1, X2, X4 & 172). Fodd bynnag nid yw'n rhy bell (0.2 milltir).**	Lleol
803	EASYWAY	Dan y graig i Borthcawl - (dydd Llun i ddydd Sadwrn)	125	£26,520.00	£461,272.71	Yn darparu ffordd o gyrraedd Meddygfa Portway. Mae gwasanaethau bws eraill ar gael (Gwasanaethau X2 ac 72) ac eithrio ar gyfer trigolion Dan y graig. **Ni fydd** ganddynt wasanaeth bws arall, heblaw am ddefnyddio'r brif ffordd (Heol Pen-y-bont ar Ogwr) sy'n eithaf pell i deithio (0.55 milltir). Mae'r contract hwn yn cael ei ariannu yn bennaf gan y cyngor ac mae rhan fach ohono yn fasnachol. Pe bai cyllid yn cael ei ddileu, mae'n debygol na fyddai adran fasnachol y daith yn fasnachol hyfyw.	Lleol
61	PEYTON TRAVEL	Notais i Borthcawl (Taith gron) (dydd Llun i ddydd Sadwrn)	120	£13,712.40	£474,985.11	Yn darparu ffordd o gyrraedd Meddygfa South Road a Meddygfa Portway. Mae'r contract wedi'i ail dendro o ganlyniad i MTFS 14-15, a chymerodd contractwr newydd yr awenau ym mis Gorffennaf 15. Nid oes gwasanaethau bws amgen i drigolion lleol Notais a gorllewin Porthcawl. Fodd bynnag, mae gwasanaeth amgen ar gael ar West Road a South Road (Gwasanaeth 63B). Fodd bynnag, mae hyn yn eithaf pell i rai trigolion sy'n byw i'r gorllewin o Notais ac yng ngorllewin Porthcawl (0.8 milltir). Bwriedir ymestyn llwybr y gwasanaeth hwn i Newton Nottage Road, pan fydd meddygfa newydd yn agor.	Lleol

81	EASYWAY	Pen-y-bont ar Ogwr i Ben-y-fai trwy Bracla a Coity, Bore a Phrynhawn (dydd Llun i ddydd Gwener)	118	£18,200.00	£493,185.11	Yn darparu ffordd o gyrraedd Ysbyty Tywysoges Cymru, yn ogystal â thrigolion Quarella Road/Y Felin Wyllt. Mae teithiau a weithredir yn fasnachol ar yr amserlen hon ar gael ar y gwasanaeth hwn, ond dim ond rhwng 09:15 a 14:40 (dydd Llun i ddydd Gwener). Y tu allan i'r amseroedd hyn, bydd gan Ben-y-fai Wasanaeth 67 (os y'i cedwir). Mae gwasanaethau eraill ar gael ar gyfer Bracla (Gwasanaethau 62, 64, 66 & 404). Fodd bynnag bydd angen i drigolion sy'n byw ar goridor Princess Way ddefnyddio triongl Bracla (0.82 milltir). Mae gan Coity wasanaeth arall (Gwasanaeth 73 ond mae'r gwasanaeth hwn hefyd yn cael ei adolygu). Coity has an alternative service (73 Service but this service is	Lleol
68/69	FIRST CYMRU	Pen-y-bont ar Ogwr i Gefn Glas, Yn gynnar yn y bore a nosweithiau (dydd Llun i ddydd Sadwrn)	115	£38,953.20	£532,138.31	Yn darparu ffordd o gyrraedd Canol Dref Pen-y-bont ar Ogwr **Nid oes gwasanaethau bws amgen, heblaw am ddefnyddio'r brif ffordd (Park Street - Gwasanaethau X1, X2, X4 a 172). Fodd bynnag mae hyn yn eithaf pell i drigolion sy'n byw yng ngogledd Cefn Glas (0.78 milltir). Mae teithiau a weithredir yn fasnachol ar gael ar y gwasanaeth hwn drwy gydol y dydd.**	Lleol
52	EASYWAY	Pen-y-bont ar Ogwr i Broadlands,Yn ystod y dydd (Dydd Llun i ddydd Sadwrn)	111	£11,263.20	£543,401.51	Yn darparu ffordd o gyrraedd Llyfrgell / Canolfan Hamdden Pen-y-bont ar Ogwr **Nid oes gwasanaethau bws amgen ar gyfer trigolion Broadlands Estate, heblaw am gerdded i'r brif ffordd (Park Street) am wasanaeth amgen (Gwasanaethau X1, X2, X4 & 172). Fodd bynnag mae hyn yn eithaf pell i drigolion sy'n byw yn ne Broadlands Estate (0.8 milltir).**	Lleol
63B	FIRST CYMRU	Pen-y-bont ar Ogwr i Borthcawl (Yn gynnar yn y bore a nosweithiau Llun i Sadwrn)	102	£43,495.92	£586,897.43	1) Yn gwasanaethu ardaloedd sydd â thwf sylweddol mewn poblogaeth a chyflogaeth wedi'i gynllunio. 2) Cysylltu ag Ysbyty Tywysoges Cymru, yn darparu gwasanaethau gofal iechyd. 3) Yn cysylltu aneddiadau rhanbarthol allweddol. 4) Gwella'r mynediad at gyflogaeth. 5) Yn gwasanaethu ardaloedd sydd â thwf sylweddol mewn poblogaeth a chyflogaeth wedi'i gynllunio. 6) Cysylltu cludiant a chanolfan ranbarthol ym Mhen-y-bont ar Ogwr er mwyn cysylltedd â'r rhwydwaith rhanbarthol 7) Gwneud yn haws i fynd i'r ganolfan siopa ranbarthol (McArthur Glen – Pines) 8) Yn cysylltu aneddiadau rhanbarthol allweddol (Caerdydd, Castell-nedd Port Talbot, Abertawe a Bro Morgannwg). 9) Gwella'r achos busnes ar gyfer y METRO. **Nid oes gwasanaeth bws arall. Mae teithiau a weithredir yn fasnachol ar gael ar y gwasanaeth hwn drwy gydol y dydd.**	Rhanbarthol
62	FIRST CYMRU	Pen-y-bont ar Ogwr i Bencoed - Rhif. 2 Taith gyda'r nos - (dydd Llun i ddydd Sadwrn)	80	£11,441.04	£598,338.47	Yn darparu cyswllt trafnidiaeth i drigolion sy'n ymweld ag Ysbyty Tywysoges Cymru, trwy Ganol Tref Pen-y-bont ar Ogwr. **Ceir gwasanaeth bws amgen o Heneb Pencoed (Gwasanaeth 404). Fodd bynnag, mae hyn yn eithaf pell i drigolion sy'n byw i'r gorllewin o'r groesfan ym Mhencoed Pencoed (0.84 milltir). Mae teithiau a weithredir yn fasnachol ar gael ar y gwasanaeth hwn drwy gydol y dydd.**	Lleol
73	EASYWAY	Pîl i Ffordd y gyfraith, (dydd Mawrth a Gwener yn unig)	80	£9,360.00	£607,698.47	Yn darparu ffordd o gyrraedd Ysbyty Tywysoges Cymru **Mae gwasanaethau amgen ar gael ar gyfer trigolion Pîl (Gwasanaethau 63, 63B, X1 a X4), trigolion Cefn Cribwr (Gwasanaethau 63 a 63B) a Choity (Gwasanaeth 81 Service, ond mae'r gwasanaeth hwn hefyd yn cael ei adolygu). Ni fydd gwasanaeth amgen i drigolion Ffordd y gyfraith, heblaw am ddefnyddio'r prif ffyrdd (Cefn Road 1.1 milltir – Gwasanaeth Rhif. 63/63B neu Maesteg Road A4063 1.7 milltir – Gwasanaeth Rhif. 70 a 71).**	Lleol

Tabl 1

4.10 Fel y gwelir o'r golofn Sylwadau / Goblygiadau yn Nhabl 1, mae rhai llwybrau sydd â gwasanaethau amgen ar hyd y prif ffyrdd, ond nid ydynt mor hygyrch â'r gwasanaethau presennol. Byddai teithiau ar lwybrau eraill yn llai aml.

4.11 Yn seiliedig ar y cyllid tebygol sydd ar gael, sef £426,164, fel y nodir ym mharagraff 4.2, ac o'i gymharu â'r golofn Brasamcan o'r Gost Gronnol uchod, bydd nifer y gwasanaethau y gellid eu darparu gyda'r cyllid sydd ar gael yn dod i ben ar ôl gwasanaeth '76' oherwydd y gostyngiadau presennol yn y gyllideb.

4.12 O ran yr effaith ar gymunedau lleol, cynhaliwyd trafodaethau yn flaenorol gyda'r darparwyr gwasanaethau (First Cymru, Easyway a Peyton Travel) ynghylch y gostyngiad posibl mewn gwasanaethau fel y nodir uchod. Yn y cyfarfodydd hynny, nid oedden nhw'n gallu rhoi rhyw syniad o ba un a fyddai modd iddyn nhw weithredu unrhyw rai o'r gwasanaethau a ddiddymwyd yn fasnachol, ond fe ddywedasant y byddent yn ystyried y mater ymhellach ar ôl i benderfyniad gael ei wneud am ba wasanaethau a fyddai'n cael eu had-drefnu.

4.13 Wrth geisio gweithredu'r cynnig, mae angen canfod barn y bobl sydd wedi eu heffeithio gan y newidiadau arfaethedig. Bydd hyn yn cynnwys trafodaeth gychwynnol gyda gweithredwyr y bysiau i ganfod pa un a fyddent yn ystyried mabwysiadu unrhyw un o'r llwybrau, ar sail masnachol hyfyw. Yn dilyn hyn, bydd ymgynghoriad ar-lein ehangach sy'n cynnwys Facebook a Twitter yn cael ei gynnal, i gael cyngor ar y cynnig a cheisio barn pobl. Bydd manylion yr ymgynghoriad hefyd yn cael eu rhannu trwy ddatganiad i'r wasg a anfonir ar e-bost i amryw rhanddeiliaid yn y fwrdeistref sirol.

4.14 Byddai defnyddio'r elusen 'Cludiant Cymunedol Pen-y-bont ar Ogwr' yn lliniaru'r uchod. Ar hyn o bryd, mae 'Cludiant Cymunedol Pen-y-bont ar Ogwr' yn cynnig atebion trafnidiaeth hygyrch i grwpiau elusennol a gwirfoddol, ac unigolion, drwy amryw o wasanaethau gan gynnwys darparu bysiau mini gwbl hygyrch i grwpiau cymunedol, gwasanaeth galw'r gyrrwr, car cymunedol a gwasanaethau olwynion i waith ar gyfer unigolion. Er hynny, nid yw eu holl weithrediadau yn caniatáu defnyddio tocynnau rhatach, a byddai angen i bobl sy'n dymuno defnyddio'r gwasanaeth gofrestru yn aelodau o'r cynllun.

4.15 O dan ddarpariaethau'r contractau rhwng Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr a gweithredwyr y bysiau, mae'n rhaid i'r naill barti neu'r llall roi 12 wythnos o rybudd os bydd gwasanaethau a gefnogir yn cael eu tynnu yn ôl neu eu newid.

4.16 Dechreuodd y contractau gwasanaeth bws a gefnogir presennol ym mis Tachwedd 2016, gyda'r bwriad iddynt bara am 12 mis, a dewis i ymestyn am 48 mis arall. Yn ogystal â'r gwasanaethau bws hyn sydd wedi'u tendro, mae gan yr Awdurdod hefyd gontractau de-minimis gyda gweithredwyr y bysiau. Fodd bynnag, gall y Cyngor neu Weithredwr y Bws derfynu unrhyw un o'r contractau hyn, cyhyd â bod y naill barti neu'r llall yn rhoi 12 wythnos o rybudd ysgrifenedig.

4.17 Gan edrych y tu hwnt i'r adolygiad hwn, mae'n rhaid ystyried ymhellach y ddarpariaeth ar gyfer y dyfodol a rhan cymorthdaliadau bws yng nghyd-destun y fargen ddinesig ehangach a'r metro. Gwneir hyn i sicrhau ei bod yn gydnaws â blaenoriaethau trafnidiaeth rhanbarthol sy'n datblygu, ac i sicrhau bod system drafnidiaeth sy'n wirioneddol integredig yn cael ei datblygu ar gyfer Prifddinas Ranbarth Caerdydd.

5. Effaith ar Fframwaith Polisi a Rheolau Trefniadaeth

5.1 Nid cheir unrhyw effaith ar y Fframwaith Polisi na Rheolau Trefniadaeth.

6. Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

6.1 Mae Ffurflen Sgrinio'r Effaith ar Gydraddoldeb wedi'i chwblhau ac mae'n tynnu sylw at yr effeithiau posibl, gan argymell cwblhau asesiad effaith llawn cyn y penderfynir dileu unrhyw wasanaethau. Cynigir felly, cyn i'r Cabinet gymeradwyo parhauster y cynigion a geir yn yr adroddiad hwn, y bydd cyfnod o ymgynghori yn cael ei gynnal, ac ar ôl hynny y bydd Asesiad Llawn o'r Effaith ar Gydraddoldeb yn cael ei gyflawni. Bydd cwblhau Asesiad Llawn o'r Effaith ar Gydraddoldeb a'i gyflwyno yn y dyfodol yn helpu'r Cabinet i ystyried y ffordd ymlaen ar y cynnig hwn.

7. Goblygiadau Ariannol

7.1 Bydd gostyngiad yn y gyllideb yn cael goblygiad ariannol ar Orsaf Fysiau Pen-y-bont ar Ogwr, oherwydd ar ôl adroddiad y cabinet a gyflynwyd ym mis Ionawr 2015,

codwyd ffioedd ymadael ar fysiau a oedd yn defnyddio'r orsaf fysiau ar ôl 01 Ebrill 2015. Cyflwynwyd hyn yn sgil y gostyngiad o £40,000 yn y gyllideb ar gyfer Gorsaf Fysiau Pen-y-bont ar Ogwr ar gyfer cynigion MFTS 2015/2016. Felly, pe bai'r gwasanaethau bws lleol dan gontract a argymhellir, a gefnogir gan BCBC trwy ei gyllid ei hun yn cael eu dileu, byddai hyn yn lleihau oddeutu £4,100 ar incwm blynyddol Gorsaf Fysiau Pen-y-bont ar Ogwr, oherwydd byddai bysiau yn defnyddio llai ar yr orsaf fysiau.

7.2 Os na fodlonir yr arbedion a awgrymir gan y cynnig hwn, mae'n debygol y bydd gwasanaethau cyhoeddus eraill yn cael eu heffeithio, er mwyn talu am y diffyg arian.

8. Argymhelliad

8.1 Argymhellir bod y Cabinet yn:

- Ystyried cynnwys yr adroddiad hwn ac yn cytuno i gynnal ymgynghoriad 12 wythnos ar y cynigon, ac ar ôl hynny, cynhelir Asesiad Llawn o'r Effaith ar Gydraddoldeb,
- Cytuno bod adroddiad arall sy'n amlinellu canlyniadau'r ymgynghoriad, ynghyd ag Asesiad Llawn o'r Effaith ar Gydraddoldeb, yn cael eu cyflwyno mewn cyfarfod Cabinet yn y dyfodol, er mwyn ystyried y cynigion a nodir yn yr adroddiad hwn.

MARK SHEPHARD
Medi 2017

CYFARWYDDWR CORFFORAETHOL - CYMUNEDAU

Swyddog Cyswllt: **Kevin Mulcahy, Rheolwr Grwpiau Priffyrdd**
Rhif Ffôn: (01656) 642535

E-bost: kevin.mulcahy@Pen-y-bont ar Ogwr .gov.uk

Dogfennau cefndirol - Ffurflen Sgrinio'r Effaith ar Gydraddoldeb

Atodiad 1

RHESYMEG SGORIO ASESU EFFAITH

1 Defnyddwyr fesul Taith

Defnyddwyr fesul Taith	Sgôr
1 i 4	20
5 i 9	40
10 i 14	60
15+	70

2 Cymhorthdal fesul teithiwr

Cymhorthdal fesul defnyddiwr	Sgôr
£0.01 i £0.99	50
£1.00 i £1.99	40
£2.00 i £2.99	30
£3.00 i £4.99	20
£5.00 i £9.99	10
£10.00+	0

3 Diffyg gwasanaethau amgen sydd ar gael

Diffyg gwasanaethau amgen sydd ar gael	Sgôr
Dim unrhyw wasanaethau eraill ddydd Llun i ddydd Sadwrn yn ystod y dydd	30
Dyddiau ysgol yn unig	15
Nosweithiau Llun i Sadwrn a dydd Sul	10
Gwasanaeth amgen ddydd Llun i ddydd Sadwrn yn ystod y dydd	0

4 Tebygolrwydd y bydd gwasanaethau bws masnachol cysylltiedig yn cael eu dileu

	Sgôr
Yn ystod yr wythnos	25
Dydd Sadwrn	20
Dydd Sul	10

5 Llai o deithiau ar gyfer gweithwyr sifft

Dydd Llun i ddydd Sadwrn –nifer y teithiau sy'n gweithredu ar y llwybr a gefnogir cyn 0800 ac ar ôl 1800, wedi'i rannu â chyfanswm nifer y teithiau ar y llwybr a gefnogir, wedi ei luosi â 10.
Dydd Sul – cyfanswm nifer y teithiau sy'n gweithredu ar y llwybr a gefnogir, wedi'i rannu â chyfanswm nifer y teithiau ar y llwybr a gefnogir, wedi ei luosi â 10.

6 Llai o deithiau ar gyfer gofal iechyd ac ymweld â'r ysbyty

Dydd Llun i ddydd Sadwrn –nifer y teithiau sy'n gweithredu ar y llwybr a gefnogir rhwng tua 0900 a 2200, wedi'i rannu â chyfanswm nifer y teithiau ar y llwybr a gefnogir, wedi ei luosi â 20.
Dydd Sul – cyfanswm nifer y teithiau sy'n gweithredu ar y llwybr a gefnogir rhwng tua 1300 a 2200, wedi'i rannu â chyfanswm nifer y teithiau ar y llwybr a gefnogir, wedi ei luosi â 20.

7 Llai o deithiau ar gyfer addysg a hyfforddiant

Dydd Llun i ddydd Gwener –nifer y teithiau sy'n gweithredu ar y llwybr a gefnogir rhwng ar ôl 0800 a chyn 2100, wedi'i rannu â chyfanswm nifer y teithiau ar y llwybr a gefnogir, wedi ei luosi â 15.